

Проф. В. Ганевъ

БЪЛГАРСКА ЛИГА ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ЧОВЪКА И ГРАЖДАНИНА

ПРОФ. В. ГАНЕВЪ

Инициативата за образуване на Българска Лига за защита правата на човъка и гражданина се поде за пръвъ път през м. февруари 1922 г. Подобна една инициатива се налагаше през това време отъ тогавашното вътрешно и международното положение на нашата страна. Въ едната и въ другата посока правата на българския народъ и българския гражданинъ се нуждаеха отъ защитата на една будна национална и интернационална човъшка съвест.

Началата, отъ които се вдъхновяваха инициаторите на Българската Лига за защита правата на човъка и гражданина и които се поставиха въ основата на нейната организация и нейната дейност, съ великиятъ принципи и идеи, прокламирани по такъвъ тържественъ начинъ отъ френската революция и учредителното нейно събрание въ 1789 г.

въ известната декларация за правата на човъка и гражданина.

Тия принципи и тия идеи, които вълнуваха човъчеството презъ целия осемнадесети въкъ и които преди френската революция бидоха осветени отъ конституциите на нѣкои Северо-Американски Щати, съ не само едни отъ най-съществените конституционни предписания, върху които почива строежът и организацията на съвременния държавенъ и политически животъ, но съ начала, пропити съ дълбокъ житейски смисълъ, отражение на възвишени морални и обществени съвършения върху културното развитие на съвременното човъчество.

Идеята да се формулиратъ основни права на човъка и гражданина и се противопоставятъ тѣ на всесилната държавна власть изникна главно като една морална реакция противъ голѣмите злоупотребения на автократическата държавна власть и нейната своеvolна администрация. Правата на човъка и гражданина съ моралниятъ отпоръ, който личността добила следъ духовния подемъ на ренесанса съзнание за своята нравствена цена и обществено значение, отправя противъ произволите на една отживѣла кралска власть, чието управление и чиято администрация въ повечето страни е била пълно отрицание на моралъ и хуманитарность. Правата на човъка и гражданина съ въ сѫщото време реаленъ изразъ на една нова концепция върху ролята на личността въ културното развитие на човъчеството. Преди епохата на ренесанса и на просвѣтения осемнадесети въкъ, устройството и организацията на културното човъчество бѣха изградени върху идеята, усвоена и въ античните времена, споредъ която единственъ факторъ въ държавното, обществено и културно развитие на човъчеството е цѣлото, държавата, колективността, предъ чиито цели отдельната личность, напълно безправна спрямо цѣлото, е всѣкога немѣяла. Въ новите времена изхождатъ